

Edukacija iz javnog zdravstva

Luka Kovačić

PODRŠKA POSLIJEDIPLOMSKOJ NASTAVI JAVNOG ZDRAVSTVA U JUGOISTOČNOJ EVROPI (Projekt PH-SEE)

Prije četiri godine započeo je projekt podrške i unapređenja poslijediplomske nastave javnozdravstvenog područja u državama Jugoistočne Evrope. Ideju za projekt dao je profesor Ulrich Laaser iz Bielefelda nakon obilaska ovog područja u jesen 2000. godine. Ideju su zajednički razradili i predložili projekt suradnici Škole narodnog zdravlja «Andrija Štampar» Medicinskog fakulteta i Međunarodnog odjela Škole javnog zdravstva u Bielefeldu. Projekt financira Njemačka putem svoje agencije DAAD u okviru programa Pakta o stabilnosti. Koordinator projekta su profesori U. Laaser i L. Kovačić.

Prva konferencija pod naslovom «Public Health Training and Research Collaboration in South Eastern Europe (PH-SEE)» održana je u Dubrovniku u IUC-u od 16. do 18. veljače 2001. godine.

Projekt ima četiri glavne komponente:

1. Izraditi (napisati) nastavni materijal koji će moći koristiti nastavnici u nastavi poslijediplomskog studija i tečajeva iz područja javnog zdravstva;
2. Pomoći osnivanje ili razvoj novih škola javnog zdravstva u državama Jugoistočne Evrope;
3. Osposobljavati mlađe nastavnike putem ljetnih i zimskih škola za nastavu specifičnih sadržaja javnog zdravstva;
4. Nabaviti opremu za komuniciranje putem interneta u onim institucijama koje to nisu bile u mogućnosti osigurati same.

U izradi nastavnih modula i jedinica sudjeluju nastavnici većine škola javnog zdravstva i drugih institucija s područja zemalja Jugoistočne Evrope, te Njemačke (Bielefeld) i Grčke (Nacionalna škola u Ateni). Nastavni materijal je podijeljen u 10 poglavlja:

1. Uvod
2. Teorijske osnove znanosti o zdravlju
3. Metode u javnom zdravstvu
4. Determinante zdravlja
5. Promocija zdravlja i prevencija bolesti
6. Zdravstvena zaštita i zdravstvena služba
7. Zdravstveno menadžment
8. Strategija javnog zdravstva
9. Međunarodno zdravlje
10. Javnozdravstvena terminologija i rječnik

Nastavni materijali su u najvećem broju slučajeva proizvod iskustva autora, napisani su na engleskom jeziku, a svi nastavnici ih mogu slobodno koristiti u svojim nastavama. Nastavni materijali pristupačni su na internetu, na serveru Škole narodnog zdravlja «Andrija Štampar» Medicinskog fakulteta (www.snz.hr/ph-see). Dio materijala pristupačan je svima, a dio nastavnicima uz zaporku, koju zainteresiranima mogu dati koordinatori u pojednoj zemlji (za Hrvatsku prof. Jadranka Božikov i prof. Luka Kovačić).

Plan je da se nastavni materijali i tiskaju. Dosada je izdana prva knjiga («Health systems and their evidence based development»), a ostale će biti pripremljene i tiskane tijekom ove godine. Knjige se mogu nabaviti kod koordinatora projekta uz pristupačnu cijenu.

Unapređenje nastave odvija se i putem ljetnih i zimskih škola i konferencija. Dosada su održane u više gradova: Zagreb, Bielefeld, Ljubljana, Bukurešt, Sofija, Skopje, Ohrid, Tirana, Budva,

Beograd, Sinaia.

Značajna je podrška projekta davana u formiranju novih škola javnog zdravstva i održavanju poslijediplomskih studija javnog zdravstva. Tako su osnovane i započele organizaciju studija škole javnog zdravstva u Tirani i Skopju. U više drugih su gostovali nastavnici i suradnici.

Pored nastavne aktivnosti programom projekta radilo se i na istraživanju. Tako je izrađen minimalni set statističkih informacija za prikaz zdravstvenog stanja u zemljama Jugoistočne Evrope. Set je primijenjen i u praksi. Prikupljeni su i prikazani podaci za zemlje uključene u projekt (na konferenciji u Skopju).

Završetak projekta predviđa se koncem ove godine sa završnom konferencijom u Zagrebu u listopadu ove godine. No želja je škola ovog područja da nastave suradnju i nakon službenog završetka projekta. U tom je smislu u potpisan sporazum o suradnji za vrijeme Prvog kongresa preventivne medicine Hrvatske 2003. godine.